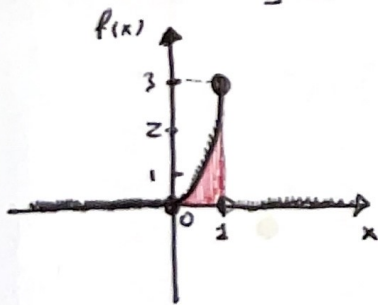

① Να βρεθεί η σταθερά c ώστε η συνάρτηση

$$f(x) = \begin{cases} cx^2, & x \in [0, 1] ; \\ 0, & x \notin [0, 1] . \end{cases}$$

να είναι Σ.Π.Π κανονίας ΤΜ x . Να βρεθεί επίσης ο τύπος της CDF, η πιθανότητα $P(X \leq 2/3)$ και η διακύμανση της X .

ΛΥΣΗ: (i): Θα πρέπει να επιβληθεί ότι: $\int_{-\infty}^{+\infty} f(x) dx = 1 \Rightarrow$
 $\int_0^1 cx^2 dx = 1 \Rightarrow c \int_0^1 x^2 dx \Rightarrow c \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^1 = 1 \Rightarrow$
 $c \cdot \frac{1}{3} = 1 \Rightarrow c = 3$. Άρα, θα έχουμε ότι:

$$f(x) = \begin{cases} 3x^2, & x \in [0, 1] ; \\ 0, & x \notin [0, 1] . \end{cases}$$

(ii): Για τον υπολογισμό του τύπου CDF (Cumulative Distribution Function):

$$F(x) = P(X \leq x) = \int_{-\infty}^x f(t) dt = \begin{cases} 0, & x \in (-\infty, 0) ; \\ x^3, & x \in [0, 1] ; \\ 1, & x \in [1, +\infty) . \end{cases}$$

$$\int_0^x f(t) dt = \int_0^x 3t^2 dt = \left[t^3 \right]_0^x = x^3 \text{ when } x \leq 1$$

$$\text{For } x > 1: \int_0^x f(t) dt = \int_0^1 f(t) dt = 1$$

(iii): Επομένως, $P(X \leq 2/3) = F(2/3) = (2/3)^3 = \frac{8}{27}$. [#2]

(iv): Για τον υπολογισμό της διακύμανσης της ΤΜ X θα χρειαστεί να υπολογίσουμε αρχικά την αναμενόμενη τιμή της:

$$E[X] = \int_{-\infty}^{+\infty} x f(x) dx = \int_0^1 x \cdot 3x^2 dx = \int_0^1 3x^3 dx \Rightarrow$$

$$E[X] = \left[\frac{3x^4}{4} \right]_0^1 = \frac{3}{4} \cdot (\text{Πονή } 1^{\text{ns}} \text{ Τάξης})$$

$$E[X^2] = \int_{-\infty}^{+\infty} x^2 f(x) dx = \int_0^1 x^2 \cdot 3x^2 dx = \int_0^1 3x^4 dx \Rightarrow$$

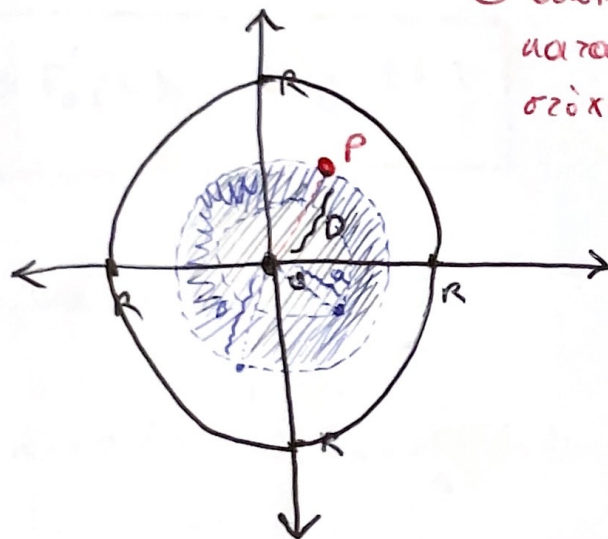
$$E[X^2] = \left[\frac{3x^5}{5} \right]_0^1 = \frac{3}{5} \cdot (\text{Πονή } 2^{\text{ns}} \text{ Τάξης})$$

⊕ Μπορούμε τελικά να υπολογίσουμε την διακύμανση της ΤΜ X

ως: $\text{Var}[X] = E[X^2] - E^2[X] \Rightarrow$

$$\text{Var}[X] = \frac{3}{5} - \left(\frac{3}{4}\right)^2 = \frac{3}{5} - \frac{9}{16} = \frac{3}{80} \cdot$$

2) Ρίχνουμε με αλγεαρά μοίρια ένα βελάκι σε ένα στόχο με σχήμα κυκλικού δίσκου ακτίνας R με κέντρο των αρχών των αξόνων. Έστω D η Τ.Μ. που ισοζυγίζεται την απόσταση του σημείου στο οποίο στοχεύαμε από των αρχών των αξόνων.

* Θεωρούμε πως το βελάκι καταλήγει πάντοτε εντός στόχου.

- (i): Να βρεθεί το σύνολο τιμών της D , η CDF και η PDF της D .
 (ii): Να βρεθούν οι $E[D]$ και η $Var[D]$
 (iii): Να βρεθεί η πιθανότητα $P(R_A \leq D \leq R_B)$ με $[R_A, R_B] \subset [0, R]$ και η πιθανότητα $P(D \leq R_0)$ με $R_0 \in [0, R]$.

ΛΥΣΗ: Εφόσον η μεταβλητή D περιγράφει την απόσταση από τις αρχές των αξόνων, προφανώς θα ισχύει ότι:

$$0 \leq D \leq R \quad [1]$$

και κατά συνέπεια $S_D = [0, R] \quad [2]$.

* Θεωρώντας πως όλα τα σημεία είναι ισοπίθανα η πιθανότητα να καταλήξει το βελάκι σε ένα σημείο x του και απόσταση $D \leq x$ θα είναι ίση με τον λόγο του εμβαδόν του κυκλικού δίσκου ακτίνας x προς το συνολικό εμβαδόν του κυκλικού δίσκου ακτίνας R .

$$\textcircled{*} F_D(x) = P(D \leq x) = \frac{\pi x^2}{\pi R^2} = \frac{x^2}{R^2} \quad [3]$$

↓ Cumulative Distribution Function

⊙ Από των σημείων που η $F_D(x)$ είναι συνεχής στο διάστημα $[0, R]$, άρα και παραγωγίσιμη, θα έχουμε ότι:

$$f_D(x) = F_D'(x) = \frac{2x}{R^2} \quad [4]$$

⊕ Κανόνα ζεύγους, θα έχουμε ότι:

$$E[D] = \int_0^R f_D(x) \cdot x \, dx = \int_0^R x \cdot \frac{2x}{R^2} \cdot dx = \frac{2}{R^2} \int_0^R x^2 \, dx \Rightarrow$$

$$E[D] = \frac{2}{R^2} \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^R = \frac{2}{R^2} \cdot \frac{R^3}{3} \Rightarrow E[D] = \frac{2}{3} R \quad [5]$$

⊕ Για του υπολογισμό της διακύμανσης της ΤΜ D χρειαζόμαστε τον υπολογισμό της ροπής 2^{ης} τάξης:

$$E[D^2] = \int_0^R x^2 \cdot f_D(x) \, dx = \int_0^R x^2 \cdot \frac{2x}{R^2} \cdot dx = \frac{2}{R^2} \int_0^R x^3 \, dx \Rightarrow$$

$$E[D^2] = \frac{2}{R^2} \left[\frac{x^4}{4} \right]_0^R = \frac{2}{R^2} \cdot \frac{R^4}{4} = \frac{R^2}{2} \Rightarrow$$

$$E[D^2] = \frac{1}{2} R^2 \quad [6]$$

⊕ Ευρησιών, αα έχουμε ότι: $\text{Var}[D] = E[D^2] - E^2[D] \Rightarrow$ [5]

$$\text{Var}[D] = \frac{1}{2} R^2 - \left(\frac{2}{3}\right)^2 R^2 = \frac{R^2}{2} - \frac{4R^2}{9} = \frac{9R^2 - 8R^2}{18} \Rightarrow$$

$$\text{Var}[D] = \frac{R^2}{18} \quad [7]$$

⊕ Τι νόσ, έχουμε ότι: $P(R_A \leq D \leq R_B) = F_D(R_B) - F_D(R_A) \Rightarrow$

$$P(R_A \leq D \leq R_B) = \frac{R_B^2}{R^2} - \frac{R_A^2}{R^2} = \frac{R_B^2 - R_A^2}{R^2} \quad [8]$$

⊕ Ευρησιών, έχουμε ότι: $P(D \leq R_0) = F_D(R_0) = \frac{R_0^2}{R^2} = \left(\frac{R_0}{R}\right)^2$ [9]

(Squared Transformation)

Πρόβλημα: Έστω X μια συνεχής τυχαία μεταβλητή με συνάρτηση πυκνότητας πιθανότητας $f_X(x)$. Να βρεθεί η συνάρτηση πυκνότητας πιθανότητας $f_Y(y)$ για την τυχαία μεταβλητή $Y = X^2$.

Λύση: Γνωρίζουμε ότι: $F_Y(y) = P(Y \leq y) = P(X^2 \leq y) \rightarrow$ (1)

⊛ We have that: $X^2 - y \leq 0 \Rightarrow X^2 - (\sqrt{y})^2 \leq 0 \Rightarrow$

$$Q(x) = (X - \sqrt{y})(X + \sqrt{y}) \leq 0 \quad (2)$$

For example
 $Q(0) = -\sqrt{y}\sqrt{y} = -(\sqrt{y})^2 < 0$
 (3)

x	$-\sqrt{y}$	0	$+\sqrt{y}$
$Q(x)$	+	-	+

$$F_Y(y) = P(X^2 - y \leq 0) = P(-\sqrt{y} \leq X \leq +\sqrt{y}) \Rightarrow$$

$$F_Y(y) = P(X \leq +\sqrt{y}) - P(X \leq -\sqrt{y}) \Rightarrow$$

$$F_Y(y) = F_X(+\sqrt{y}) - F_X(-\sqrt{y}) \quad (4)$$

⊛ The pdf of Y can now be obtained from the corresponding cdf by differentiation:

$$f_Y(y) = \frac{d}{dy} F_Y(y) = \frac{d}{dy} \{ F_X(+\sqrt{y}) - F_X(-\sqrt{y}) \} \quad (5)$$

⊛ Eq. (5) can be further extended by conducting the following derivations:

Let $u_+ = u_+(y) = +\sqrt{y}$ (6) and $u_- = u_-(y) = -\sqrt{y}$ (7)

⊛ According to Eq. (5), we may write that:

$$f_y(y) = \underbrace{\frac{d}{dy} \{ F_x(+\sqrt{y}) \}}_{(a)} - \underbrace{\frac{d}{dy} \{ F_x(-\sqrt{y}) \}}_{(b)}$$

$$(a): \frac{d}{dy} \{ F_x(+\sqrt{y}) \} = \frac{d}{dy} \{ F_x(u_+(y)) \} = \frac{dF_x}{du_+} \cdot \frac{du_+}{dy} \Rightarrow$$

$$\frac{d}{dy} \{ F_x(+\sqrt{y}) \} = f_x(u_+) \cdot \frac{1}{2\sqrt{y}} = \frac{f_x(+\sqrt{y})}{2\sqrt{y}} \quad (8)$$

$$(b): \frac{d}{dy} \{ F_x(-\sqrt{y}) \} = \frac{d}{dy} \{ F_x(u_-(y)) \} = \frac{dF_x}{du_-} \cdot \frac{du_-}{dy} \Rightarrow$$

$$\frac{d}{dy} \{ F_x(-\sqrt{y}) \} = f_x(u_-) \cdot \frac{-1}{2\sqrt{y}} = -\frac{f_x(-\sqrt{y})}{2\sqrt{y}} \quad (9)$$

⊛ According to Eqs. (8), (9) we can write that:

$$f_y(y) = \frac{f_x(+\sqrt{y}) + f_x(-\sqrt{y})}{2\sqrt{y}} \quad (10)$$

⊛ Note that the pdf of Y is expressed as the sum of two pieces, pieces that represent the intervals where $g(x) = x^2$ is monotone.

⊛ Note that this is the case in general!!!